

MEB'İN YENİ
100'Ü

ÖZETİN
ÖZETİ

ETKİNLİKLER

6. SINIF

SÜREÇ
ODAKLI

YAZILI
SENARYOLARI

AKILLI
TAHTA

Karekod Çözümlü

Sosyal Bilgiler Defterim

Çözümler için
karekodu okutunuz.

Ekstra Ücretsiz
Dijital Platform

3000

Çözümlü Soru
ve Sınırsız

Deneme
Sınavları

İÇİNDEKİLER

1. ÜNİTE: BİZ VE DEĞERLERİMİZ

- ▶ SOSYAL ROLLERİN DEĞİŞİMİ 6
- ▶ KÜLTÜR VE TOPLUMSAL BİRLİKTELİK 8
- ▶ FARKLILIKLARA SAYGI DUYUYORUM 10
- ▶ YARDIMLAŞMA VE DAYANIŞMA 11
- ▶ SORUNLARA ÇÖZÜM BULUYORUM 13

2. ÜNİTE: TARİHE YOLCULUK

- ▶ ORTA ASYA'DA KURULAN İLK TÜRK DEVLETLERİ . . 20
- ▶ İSLAMİYET'İN YAYILIŞI 27
- ▶ TÜRKLERİN İSLAMİYET'İ KABULÜ 34
- ▶ 1. DÖNEM 1. YAZILI SINAVLARI 36
- ▶ YENİ YURT ANADOLU 48
- ▶ İPEK VE BAHARAT YOLU 51
- ▶ YENİ YURT ANADOLU - İPEK VE BAHARAT YOLU . . 52

3. ÜNİTE: YERYÜZÜNDE YAŞAM

- ▶ COĞRAFİ KONUMU ÖĞRENİYORUM 56
- ▶ TÜRKİYE'NİN FİZİKİ COĞRAFYA ÖZELLİKLERİ . . . 62
- ▶ TÜRKİYE'NİN BEŞERİ COĞRAFYA ÖZELLİKLERİ . . 66
- ▶ DÜNYA'DA İKLİM VE YAŞAM 68
- ▶ 1. DÖNEM 2. YAZILI SINAVLARI 69

4. ÜNİTE: BİLİM VE TEKNOLOJİ HAYATIMIZDA

- ▶ SOSYAL BİLİMLERİN TOPLUM HAYATINA ETKİSİ . . 84
- ▶ GELECEKTEKİ YAŞAM 89
- ▶ BİLİMSEL ARAŞTIRMA BASAMAKLARI 91
- ▶ TELİF VE PATENT HAKKI 92

5. ÜNİTE: ÜRETİYORUM, TÜKETİYORUM, BİLİNÇLİYİM

- ▶ KAYNAKLARIN ÜLKE EKONOMİSİNDEKİ YERİ 96
- ▶ KAYNAKLARIN BİLİNÇSİZ KULLANIMI 99
- ▶ YATIRIM VE PAZARLAMA 104
- ▶ VERGİMİ ÖDÜYORUM 105
- ▶ NİTELİKLİ İNSAN GÜCÜ 106
- ▶ MESLEĞİMİ SEÇİYORUM 107
- ▶ 2. DÖNEM 1. YAZILI SINAVLARI 109

6. ÜNİTE: YÖNETİME KATILIYORUM

- ▶ YÖNETİM BİÇİMLERİNİ ÖĞRENİYORUM 119
- ▶ YASAMA, YÜRÜTME VE YARGI 125
- ▶ YÖNETİMİN KARAR ALMA SÜRECİNE KATILIYORUM 127
- ▶ TOPLUMSAL HAYATIMIZDA DEMOKRASİNİN ÖNEMİ 129
- ▶ ANAYASAL GÜVENCE ALTINDAYIZ 130
- ▶ TOPLUMSAL HAYATTA KADININ YERİ 131
- ▶ 2. DÖNEM 2. YAZILI SINAVLARI 133

7. ÜNİTE: ULUSLARARASI İLİŞKİLERİMİZ

- ▶ TÜRK CUMHURİYETLERİ VE KOMŞU ÜLKELERLE İLİŞKİLER 150
- ▶ ÜLKEMİZİN EKONOMİK İLİŞKİLERİ 153
- ▶ ÜLKEMİZİN ÜSTLENDİĞİ ULUSLARARASI ROLLER 156
- ▶ POPÜLER KÜLTÜR 156
- ▶ CEVAP ANAHTARI 157

ÜNİTE BİZ VE DEĞERLERİMİZ

KÜLTÜR VE TOPLUMSAL
BİRLİKTELİK

YARDIMLAŞMA VE
DAYANIŞMA

SOSYAL ROLLERİN
DEĞİŞİMİ

FARKLILIKLARA SAYGI
DUYUYORUM

SORUNLARA ÇÖZÜM
BULUYORUM

SOSYAL ROLLERİN DEĞİŞİMİ

Rot

- ➔ Bir grup etkinliğinde yer alan ya da bir yerde bulunan bireylerin üstlendikleri görevlere **rol** denir.
- ➔ Başka bir tanımla, üyesi olduğumuz grupta üstlenmemiz gereken görevlerdir.
- ➔ Bir kişi birden fazla role sahip olabilir. Anne, evlat, torun, kulüp başkanı gibi.
- ➔ Bireylerin içerisinde yer aldığı ilk sosyal grup ailedir.
- ➔ Bunu daha sonra akraba, arkadaş çevresi ve okul takip eder.
- ➔ Birey olarak dünyaya geldiğimiz andan itibaren çeşitli roller üstleniriz.
- ➔ Üstlendiğimiz rollerin bir kısmına doğuştan sahip oluruz.
- ➔ Evlat, torun, kardeş ve abi olma rollerine doğuştan sahip oluruz.
- ➔ Doğuştan sahip olduğumuz roller herhangi bir ilgi ve yetenek gerektirmemektedir. Bunları seçme imkânımız yoktur.
- ➔ Bazı rollerimizi de kendi isteğimizle çalışarak kazanırız. Mühendis olmak, sınıf başkanı olmak gibi.

KÜLTÜR VE TOPLUMSAL BİRLİKTELİK

- ➔ Bir toplumun tarihsel süreç içinde ürettiği, kuşaktan kuşağa aktardığı maddi ve manevi özelliklerin tümüne **kültür** denir.
- ➔ Kültür bir milleti diğer milletlerden ayıran yaşam tarzı, duygu ve düşüncelerin oluşturduğu ortak değerler olarak da ifade edilebilir.
- ➔ Kültür, içinde bulunduğumuz toplumun kimliğini oluşturur.

Kültürü Oluşturan Unsurlar

Dil

- ➔ İnsanların duygu ve düşüncelerini birbirine aktarmak için sözcükler ya da işaretler aracılığıyla kurduğu iletişime **dil** adı verilir.
- ➔ Bir milletin yaşayışına dair her türlü maddi ve manevi değerler dil ile ifade edilir.

Din

- ➔ Din, insanların duygu ve düşüncelerini etkiler.
- ➔ Toplumun düşünce ve yaşayış biçimi dinden etkilenerek kültürü şekillenir.
- ➔ Her kültür, ait olduğu toplumdaki insanların inandığı dinin izlerini taşır.

Tarih

- ➔ Tarih sayesinde bir milletin oluşturduğu ortak kültür mirası geçmişten günümüze aktarılabilir.
- ➔ Bu sayede bireyler geçmişine ait kültürel değerleri öğrenerek bunları yaşatmaya çalışır.
- ➔ Tarih bilinciyle hareket edilmelidir.

Gelenek ve Görenek

- ➔ Toplumsal birlikteliğin oluşmasında dil, din, tarih dışında gelenek ve görenekler gibi kültürel unsurlar da vardır.
- ➔ Büyüklere saygı ve küçüklere sevgi göstermek, misafirlere ikramlarda bulunmak bunlara örnektir.

Mimari

- ➔ Kültürün maddi unsurlarından olan şehirler ve konutlar oluşturulurken orada yaşayan insanların inançları, düşünce dünyaları, kültürel yapısı dikkate alınmalıdır. Böyle oluşturulan şehirler toplumsal birlikteliği destekler.
- ➔ İslam inancının önemli merkezlerinden biri olan cami, şehrin merkezinde yer alırken etrafında medrese (okul), şifahane (hastane), imaret (aşevi), çarşı, han (dinlenme yerleri), hamam ve çeşme gibi yapılar yer almıştır.

1.

Etkinlik

Sosyal Rollerin Değişimi

Hakan Bey'in aşağıdaki yaşam öyküsünde üstlendiği sosyal rolleri verilen boşluklara yazınız.

1978 yılında Sivas'ta doğdum. Babam, annem, ablam, dedem ve babaannem birlikte olduğu küçük ama güzel bir bahçenin içinde tek katlı bir evde oturduk.

Öğrenim hayatıma mahallemizde bulunan anaokulunda başladım. İlkokulda sınıf başkanı, ortaokulda da okul basketbol takımı oyuncusuydum.

15 yaşındayken kardeşim dünyaya geldi. Lise yıllarında okuduğum okulda spor kulübü üyesi oldum ve okulumu spor yarışmalarında temsil ettim.

Üniversite sınavlarında Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesini kazandım. Burada 5 yıllık meslek eğitimini başarıyla tamamladım. Daha sonra meslek yaşamına başladığımda artık bir avukattım.

Şu anda evliyim ve 1 çocuğum var. Eşim ikinci çocuğumuza hamile.

2.

Etkinlik

Sosyal Rollerin Değişimi

Aşağıda verilen sosyal rolleri ilgili olduğu alana yazınız.

Kardeş

Öğretmen

Öğrenci

Ağabey

Belediye Başkanı

Torun

Kulüp Başkanı

Güvenlik Görevlisi

Baba

Büyükanne

Mimar

Doktor

Evlad

Dede

Doğuştan Edinilen Roller

1.
2.
3.
4.
5.
6.
7.

Sonradan Edinilen Roller

1.
2.
3.
4.
5.
6.
7.

ÜNİTE TARİHE YOLCULUK

İSLAMİYET'İN YAYILIŞI

YENİ YURT ANADOLU

ORTA ASYA'DA KURULAN
İLK TÜRK DEVLETLERİ

TÜRKLERİN İSLAMİYET'İ
KABULÜ

İPEK VE BAHARAT YOLU

ORTA ASYA'DA KURULAN İLK TÜRK DEVLETLERİ

Türklerin Ana Yurdu

- Türklerin ilk ana yurdu olan Orta Asya, doğuda Kingan Dağları, batıda Hazar Denizi, kuzeyde Sibiryaya, güneyde ise Hindikuş ve Karanlık Dağları ile çevrilidir.
- Orta Asya, karasal iklimin hâkim olduğu ve dağlarla çevrili bir bölgedir.

Asya (Büyük) Hun Devleti (MÖ 220 - MS 216)

- Asya Hunları, tarihte bilinen ilk teşkilatlı Türk devletidir.
- Merkezi Ötüken olan Asya Hunları'nın bilinen ilk hükümdarı **Teoman'dır**. Devletin en parlak dönemi Mete Han dönemidir.
- Mete Han Asya'daki Türk boylarını bir çatı altında topladı.
- Asya Hun Devleti, en geniş sınırlara Mete Dönemi'nde ulaştı.
- Hun Devleti MÖ 54'te Doğu ve Batı olmak üzere ikiye ayrıldı.
- Batı Hunlarına MÖ 36'da Çinliler son verdi.
- Kuzey Hunları MS 155'de Siyenpilerin saldırıları sonucu yıkıldı.
- Güney Hunları ise Çinliler tarafından MS 216'da yıkıldı.
- Hunların bir kısmı Balamir Kağan önderliğinde Karadeniz'in kuzeyine geldiler ve Avrupa Hun Devleti'ni kurdular.
- Avrupa Hunları en parlak dönemini Atilla Dönemi'nde yaşadı.
- Hunların gelmesiyle göç eden kavimler, Kavimler Göçü'ne neden oldu.

I. Kök Türk Devleti (552 - 630)

- Kök Türk Devleti Büyük Hun Devleti'nden sonra Orta Asya'da kurulan ikinci Türk devletidir.
- Kök Türkler Bumin Kağan önderliğinde Avarları yıkarak Ötüken merkezli I. Kök Türk Devleti'ni kurdular.
- Tarihte Türk adıyla kurulmuş olan ilk Türk devletiydi.
- Bumin Kağan, ülkeyi doğu-batı olarak iki idari birime ayırdı.
- İkili sistem esasına göre Bumin Kağan devletin doğusunu, kardeşi İstemi Yabgu ise batısını idare etti.
- Devletin en parlak dönemi Mukan Kağan Dönemi'dir.
- Mukan Kağan'ın ölümünden sonra yerine kardeşi Taspar Kağan (Ta-po) geçti.
- Tapo Kağan'ın ölümünden sonra yaşanan taht mücadelesi I. Kök Türk Devleti'nin sarsılmasına neden oldu.
- Devlet Doğu ve Batı olarak ikiye ayrıldı.
- Doğu Kök Türk Devleti 630 yılında Çin tarafından yıkıldı.
- Batı Kök Türk Devleti ise Çin'e bağlı olarak yaşadı.
- Kök Türkler konargöçer bir yaşam sürmüşlerdir.

II. Kök Türk (Kutluk) Devleti (682 - 742)

- Türkler I. Kök Türk Devleti'nin yıkılışından sonra 50 yılı aşkın bir süre Çinlilerin esaretinde yaşadılar.
- Kürşad Ayaklanması'nın ardından Kutluk Kağan liderliğinde birleşerek bağımsızlıklarını kazandılar.
- Ötüken merkezli II. Kök Türk Devleti'ni kurdular.
- Kutluk Kağan "İlteriş" (Devleti derleyen, toplayan) unvanını aldı.
- Orhun Yazıtları II. Kök Türk Devletine (Kutluk) aittir.
- Devletin en parlak dönemi Bilge Kağan Dönemi'dir.
- Devlet; Karluk, Basmil ve Uygurların ortak saldırısı sonucu yıkıldı.

Uygur Devleti (744 - 840)

- Kutluk Bilge Kül Kağan liderliğinde Ordubalık (Karabalğasun) merkez olmak üzere bağımsız Uygur Devleti'ni kurdular.
- Devletin en parlak dönemi Moyen Çor Dönemi'dir.
- Moyen Çor, Türk birliğini yeniden sağladı.
- Böğü Kağan Dönemi'nde Mani dini kabul edilerek devletin resmi dini hâline getirildi.
- Mani dininin etkisiyle Uygurlar savaşçı özelliklerini kaybettiler.
- Yerleşik hayata geçen ilk Türk devletidir.
- 840 yılında Kırgızlar, Uygur Devleti'ne son verdi.

1.

Etkinlik

Orta Asya'da Kurulan İlk Türk Devletleri

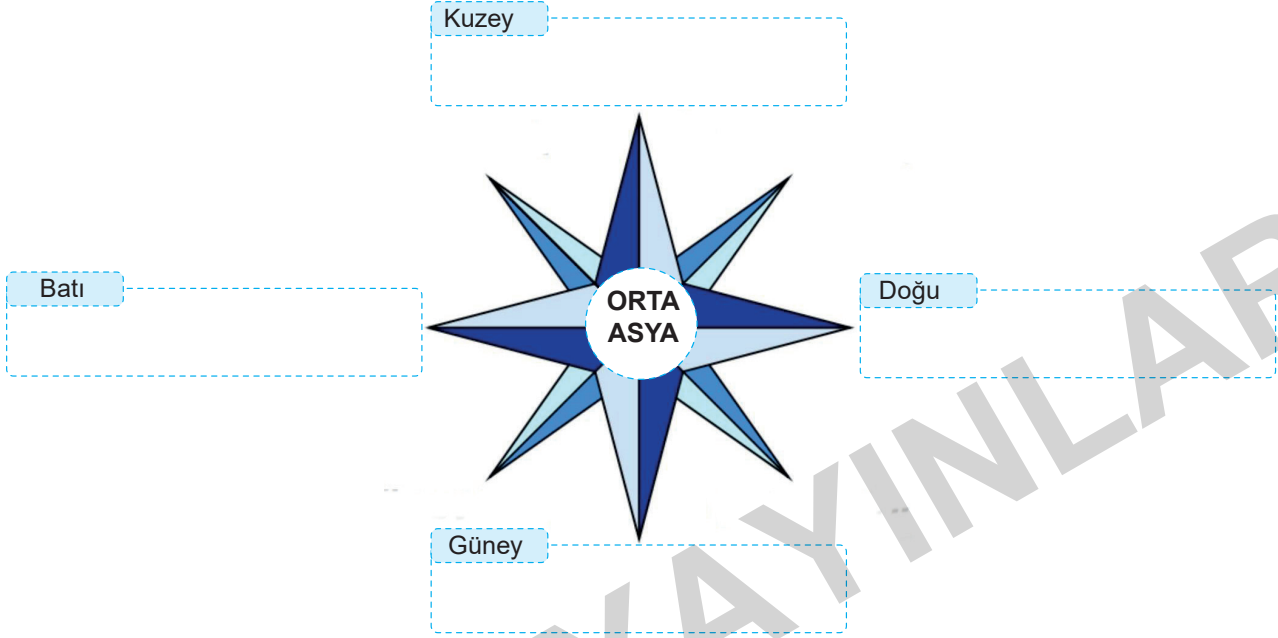
Orta Asya'nın sınırlarını belirleyen yeryüzü şekillerini boş bırakılan yerlere yazınız.

Hazar Denizi

Kıngan Dağları

Sibirya

Hindikuş ve Karanlık Dağları

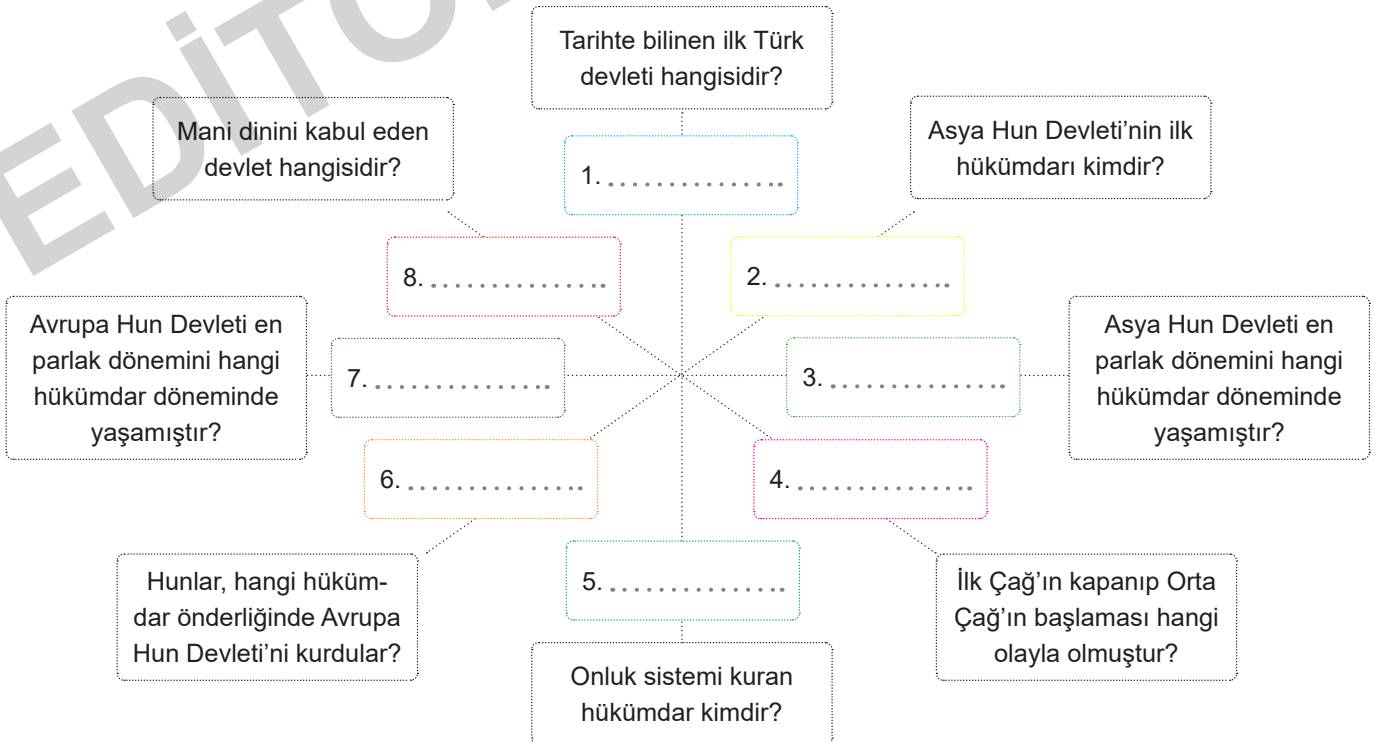

2.

Etkinlik

Orta Asya'da Kurulan İlk Türk Devletleri

İlk Türk devletleri ile ilgili aşağıdaki soruların cevaplarını boş bırakılan alanlara yazınız.

1. Aylin, 3 çocuklu bir ailenin ortanca çocuğudur. Evlerine yakın bir ortaokulda 6. sınıf öğrencisidir. Sınıf başkanı olan Aylin aynı zamanda okulun voleybol takımının kaptanıdır. Aylin, okul çıkışı dedesi ve büyük annesinin yanına uğramayı ve onların gönlünü almayı ihmal etmez. Dedesinin verdiği harçlıkları sürekli küçük kardeşi ile paylaşır.

Parçaya göre Aylin'in üstlendiği rolleri yazınız. (6 x 1 = 6 Puan)

- a. d.
b. e.
c. f.

2. Uygurlar kış gelince Turfan'a gelip otururlar ve bahar gelince de Karabalgasun şehrine göç ederlerdi. Turfan şehri ticaret yollarının kesiştiği bir merkez olması bakımından önemliydi. Bundan dolayı birçok yabancı tüccar ve ticaret kolonileri vardı. Kervan işletmek, tüccarları kontrol ederek vergi almak onları zenginleştiriyordu. Ayrıca türlü milletten insanlarla karşılaşarak onların dillerini de öğrenen Uygurların dünya görüşleri de geliyordu. Kültür ve medeniyette çok önemli ilerlemeler gösteren Uygurların, mani ve buda dini hakkındaki bilgileri Çinlilerden çoktu.

Verilen metne göre aşağıdaki soruları cevaplayarak cevaplarını boş bırakılan alana yazınız.

a. Uygurların yaşam tarzı nedir? (6 Puan)

.....

b. Uygurların zenginleşmesinin nedenleri nelerdir? (2 x 3 = 6 Puan)

.....

3. Sosyal Bilgiler Öğretmeni Semra Hanım, öğrencilerine 20 dakika süre vererek basit birer mühendis, çiftçi, halterci ve hemşire resimleri çizmelerini istedi. Daha sonra öğrencilerinden bu resimleri toplayarak bir inceleme yaptı. Öğrencilerinin büyük çoğunluğunun mühendis, çiftçi ve halterci resimlerini erkek resimleri; hemşire resmini ise bayan resmi şeklinde çizdiğini gördü..

Parçada öğrencilerin meslekleri cinsiyetlere göre ayırması hangi kavramla ilişkilidir? (10 Puan)

.....

1.

Dünyanın ilk hayvan hastanesi olma özelliği taşıyan Gurabahane–i Laklakan (Düşkün Leylek Evi) yeniden açıldı. Bu hastane Türk halkının hayvanlara verdiği önemin bir göstergesidir. Gurabahane–i Laklakan, Bursa’da 19. yüzyılda Osmanlılar tarafından, başta sakat leylekler olmak üzere göçmen kuşların bakımının yapılması amacıyla kurulmuştur.

Bizim kültürümüzde evler yapılırken kuş evleri de yapılmıştır. Şehirler kurulurken sokak hayvanları ve göçmen kuşlar dikkate alınmıştır. Onların yaşayabileceği ortamlar inşa edilmiştir. İnsanların bir kısmı sadakalarını buralara vererek sevap kazanmışlardır.

Yukarıdaki metinde milli kültürümüzü oluşturan öğelerden hangilerine ait bilgi vardır? Yazınız. (3 x 4 = 12 Puan)

a. b. c.

2. Türklerin Müslüman Araplarla temasları Hz. Ömer Dönemi’nde gerçekleştirilen fetihlerle başladı. Ancak Türklerin toplu olarak İslamiyet’i kabul etmeleri ve Türk – İslam devleti kuracak çoğunluğa ulaşabilmeleri üç asırlık bir zamanı buldu. Türkler arasında İslamiyet’in yayılmasının gecikmesinde Emevi idarecilerinin kendilerinden olmayan Müslümanları önemsememeleri etkili oldu. Abbasiler Dönemi’nde uygulanan eşitlik ve adalet politikalarının etkisiyle Türkler kısa zamanda, kalabalık gruplar hâlinde İslamiyet’i kabul ettiler.

Verilen paragrafa göre aşağıdaki soruları cevaplayınız. (3 x 2 = 6 Puan)

a. Türklerin Abbasiler Dönemi’nde İslamiyet’i kabul etme nedenleri nelerdir? Yazınız.

.....

b. Emevi yöneticilerinin ırkçı politika izlemeleri ne gibi sonuçlar doğurmuştur? Yazınız.

.....

c. Türkler Müslüman Araplarla ilk ne zaman karşılaşmıştır? Yazınız.

.....

3.

Yöneticilerimiz arasında anlaşmazlık çıktı, bu yüzden topraklarımızdan ayrılmak zorunda kaldık.

Yukarıdaki kişinin anlattıklarına bakarak Orta Asya’daki göçlerin hangi alanda yaşanan sıkıntıdan kaynakladığını yazınız. (8 Puan)

.....

1.

- Kadınlar duygusaldır.
- Pahalı olan ürünler kalitelidir.
- Maçı kesin bizim takım kazanacak.
- Eminim ki bu sınavdan kötü not alacak.
- Bu arabayı Cem Usta'dan başkası tamir edemez.
- Yaramaz çocuklar zekidir.

Verilen cümlelerden hangilerinin kalıp yargı, hangilerinin ön yargı olduğunu aşağıdaki boşluklara yazınız. (6 x 2 = 12 Puan)

Kalıp Yargı	Ön Yargı

2. Hakan Bey, evli iki çocuk babası bir öğretmendir. Hakan Bey okulda öğrencilerine ders anlatır, onlara toplum kurallarından bahseder ve onların ülkelerine faydalı bireyler olarak yetişmelerine katkı sağlar.

Hakan Bey'in sahip olduğu rollerin hangileri olduğunu yazınız. (3 x 4 = 12 Puan)

- a)
- b)
- c)

3. Bir toplumu millet yapan en önemli özelliklerden biri de ortak bir geçmişe sahip olmasıdır. Geçmiş olmayan bir toplumun geleceği de olmaz. İbn-i Haldun şöyle der: "Sen geçmişini bilerek devlet adamlarının bu kapıdan nasıl geçtiğini anlayacaksın."

Metinde kültürel öğelerden hangisinin önemine vurgu yapıldığını yazınız. (10 Puan)

.....

ÜNİTE YERYÜZÜNDE YAŞAM

TÜRKİYE'NİN FİZİKİ
COĞRAFYA ÖZELLİKLERİ

DÜNYA'DA İKLİM VE
YAŞAM

COĞRAFI KONUMU
ÖĞRENİYORUM

TÜRKİYE'NİN BEŞERİ
COĞRAFYA ÖZELLİKLERİ

EDITÖR YAYINLARI

COĞRAFI KONUMU ÖĞRENIYORUM

Harita: Yeryüzünün ya da bir parçasının, kuşbakışı görünüşüyle belli bir orana göre küçültülüp bir düzlem üzerine geçirilmesine denir.

Ölçek: Haritalarda kullanılan küçültme oranına denir.

Geoit: Dünya'nın Ekvator'dan şişkin, kutuplardan basık olan kendine özgü şekline denir.

Yer eksen: Dünya'nın çevresinde döndüğü kabul edilen doğru parçasına denir.

Kuzey Yarım Küre: Ekvator ile kuzey kutup noktası arasında kalan yarım küreye denir.

Güney Yarım Küre: Ekvator ile güney kutup noktası arasında kalan yarım küreye denir.

Kutup Noktası: Yer ekseninin Dünya'yı kestiği kabul edilen yerlere denir.

Kuzey Kutup Noktası: Kuzey Yarım Küre'de olana denir.

Güney Kutup Noktası: Güney Yarım Küre'de olana denir.

Ekvator: Dünya'yı tam ortadan ikiye ayırdığı varsayılan hayali çizgiye verilir.

Coğrafi Konum: Herhangi bir merkezin Dünya üzerindeki yerine denir. Paralel - meridyen (matematik konum) ve özel (göreceli) konumdan oluşur.

Mutlak (Matematik) Konum

Paraleller

- ➔ **Ekvator:** Kutup noktalarına eşit uzaklıkta bulunan Dünya'yı iki eşit parçaya bölen hayali çizgiye denir.
- ➔ En büyük paralel dairesi ve başlangıç paraleli Ekvator'dur. 90 Kuzey'de, 90 Güney'de olmak üzere 180 tanedir.
- ➔ İki paralel arası uzaklık her yerde eşittir ve yaklaşık olarak 111 km'dir.
- ➔ Paralellerin boyları Ekvator'dan kutuplara doğru gidildikçe kısalır. Dereceleri büyür. Birer derece aralıklarla çizilirler.

Meridyenler

- ➔ Bir kutuptan diğer kutba uzanan paralelleri dik kesen hayali çizgilere **meridyen** denir.
- ➔ Başlangıç meridyeni Londra'nın Greenwich Kasabası'ndan geçer.
- ➔ Başlangıç meridyeni Dünya'yı Doğu ve Batı Yarım Küre olmak üzere 2'ye ayırır.
- ➔ 180'i doğuda 180'i batıda olmak üzere 360 meridyen yayı vardır. Ardışık iki meridyen arası mesafe sadece Ekvator'da 111 km'dir.

- ➔ Kutuplara gidildikçe Dünya'nın şekinden dolayı bu mesafe daralır.
- ➔ Bütün meridyenler kutupta birleşir.

Türkiye'nin Mutlak Konumu ve Sonuçları

- ➔ Türkiye 26°-45° doğu meridyenleri ile, 36°-42° kuzey paralelleri arasında yer almaktadır.
- ➔ Türkiye, Ekvator'un kuzeyinde ve Greenwich'in doğusunda yer almaktadır.
- ➔ En doğu noktasında Iğdır (Dilucu), en batı noktasında Çanakkale (Gökçeada - Avlaka Burnu), en kuzeyinde Sinop (İnce Burun), en güneyinde ise Hatay (Beysun Köyü) bulunur.
- ➔ En doğusu ile en batısı arasında 19 boylam vardır.
- ➔ Türkiye'nin doğu ve batı genişliği fazla olmadığı için aynı anda tek ortak saat kullanılır. Türkiye Orta Kuşak'ta yer alır.
- ➔ Mevsimler belirgin olarak yaşanır. Kışın cephesel yağışlar görülür. Dağların güney yamaçları, kuzey yamaçlarına göre daha sıcaktır. (bakı durumu)

Özel (Göreceli) Konum

Özel Konum: Dünya üzerindeki herhangi bir noktanın denizlere, boğazlara, önemli ticaret yollarına, maden yataklarına, komşularına ve yer şekillerine göre konumudur.

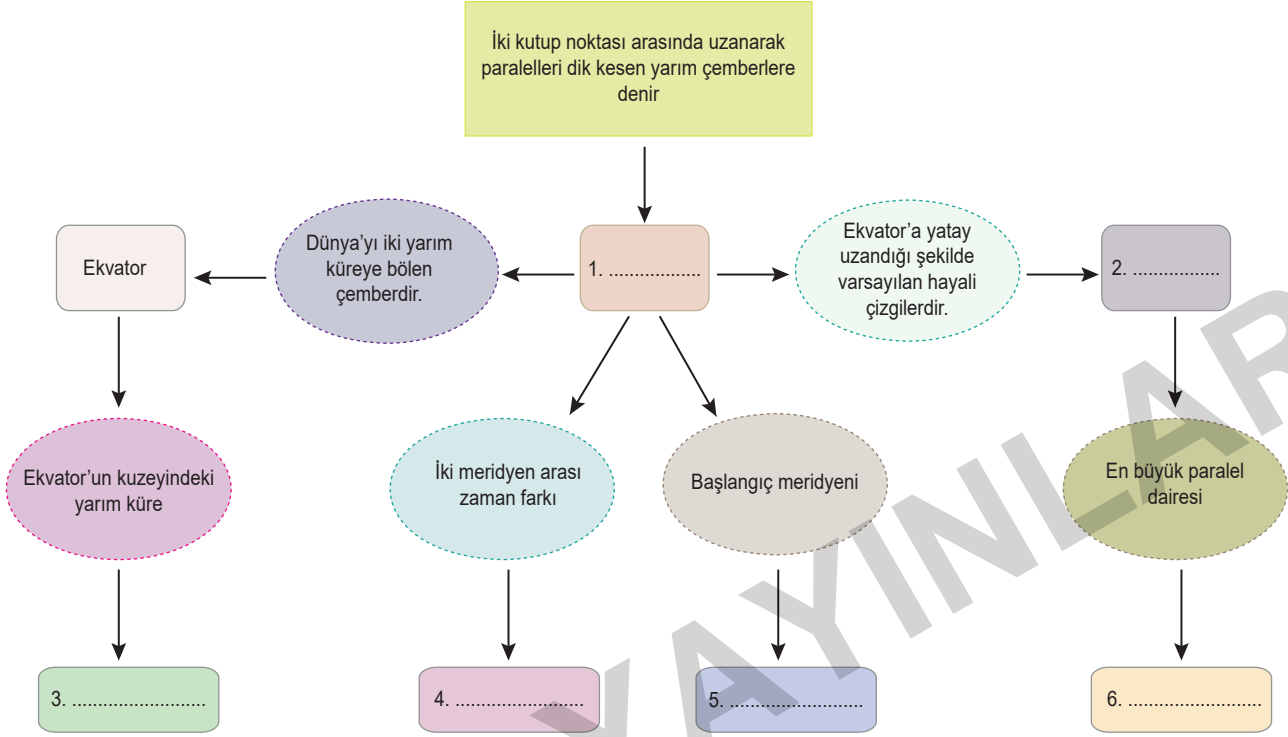

1.

Etkinlik

Coğrafi Konumu Öğreniyorum

Kavram haritasında numaralandırılarak verilen yerleri uygun bir şekilde doldurunuz.

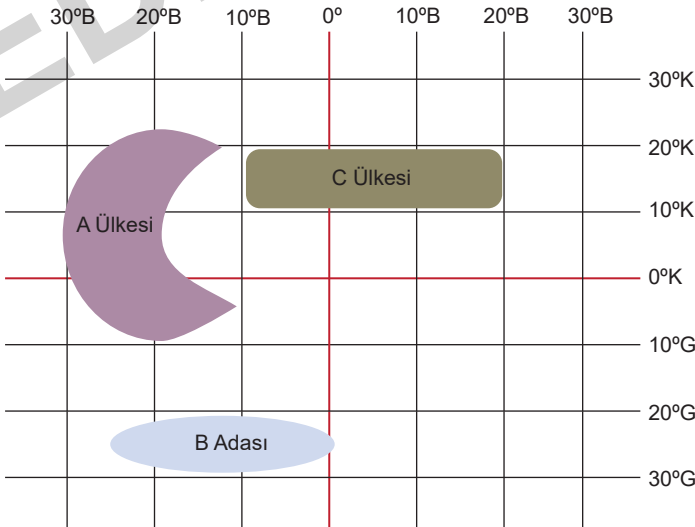

2.

Etkinlik

Coğrafi Konumu Öğreniyorum

Aşağıdaki paralel ve meridyen dereceleri verilen bölgelerle ilgili verilen soruları cevaplayınız.

1. A Ülkesinin paralel ve meridyen dereceleri hangileridir?

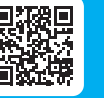
.....
.....

2. B Adası'nın paralel ve meridyen dereceleri hangileridir?

.....
.....

3. C Ülkesinin paralel ve meridyen dereceleri hangileridir?

.....
.....

1. Mehmet Bey'in, Hülya Hanım ile yaptığı evlilikten iki çocuğu olmuştur. Tıp Fakültesinde çalışan Mehmet Bey sabahları işe gitmeden önce çocuklarını okula bırakır. Ardından hastaneye geçen Mehmet Bey hastalarını muayene ettikten sonra çıkar, daha sonra fakültenin eğitim bölümünde öğrencileri ile bir araya gelir. Yoğun bir gün geçiren Mehmet Bey yorgun bir şekilde eve dönmesine rağmen akşam yemeği sonrası çalışma odasına çekilerek yakın zamanda çıkaracağı romanını yazmaya devam eder.

Metinde Mehmet Bey'in üstlendiği beş rolden bahsedilmiştir.

Bu rollerin neler olduğunu yazınız. (5 x 2 = 10 Puan)

- a)
- b)
- c)
- d)
- e)

2. Orta Asya haritasını kullanarak soruyu cevaplayınız.

Haritaya göre Orta Asya hangi dağlarla çevrilidir? Yazınız. (4 x 2 = 8 Puan)

- Kuzeyde:
- Güneyde:
- Doğuda:
- Batıda:

1. Uhud Savaşı 625 yılında Medine yakınlarındaki Uhud Dağı'nda Müslümanlar ile Mekkeli müşrikler arasında yapılmıştır. Bedir Savaşı'nda aldıkları yenilgi üzerine Mekkeli müşriklerin Müslümanlardan öç almak istemesi savaşın nedenidir. Hz. Muhammed'in (sav.) Uhud Dağı'na yerleştiği okçuların yerlerini terk etmeleri Müslümanların bu savaşta büyük kayıplar vermelerine neden olmuştur. Hz. Hamza ile birlikte 70 sahabe şehit olmuş, Hz. Muhammed (sav.) ise yaralanmıştır.

Metne göre Uhud Savaşı ile ilgili boş bırakılan yerleri doldurunuz. (3 x 2 = 6 Puan)

a) Kimler arasında yapıldığı :

b) Sebebi :

c) Sonuçları :

2. Orta Asya'da kurulan ilk Türk İslam devletidir. Karluk, Yağma ve Çiğil gibi Türk boylarının bir araya gelmesiyle kuruldu. Devletin kurucusu Bilge Kül Kadirhan'dır. Satuk Buğra Han Dönemi'nde İslamiyet devletin resmi dini olarak kabul edildi. Bu gelişmeden sonra İslamiyet Türkler arasında hızla yayıldı.

Hakkında bilgi verilen devletin hangisi olduğunu yazınız. (12 Puan)

3.

Haritada belirtilen savaşları en önemli özelliği ile birlikte kronolojik olarak yazınız. (5x3=15 Puan)

a)	Özelliği:
b)	Özelliği:
c)	Özelliği:
d)	Özelliği:
e)	Özelliği:

1. Selin Hanım, özel bir okulda öğretmenlik yapmaktadır. Hafta sonlarını ailesiyle kültürel faaliyetlere katılarak geçirmektedir. Ayrıca bir dernekte de gönüllü olarak çalışmaktadır.

Selin Hanım ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Birden fazla rol üstlenmiştir.
B) Herkes tarafından çok sevilmektedir.
C) İşini çok iyi yapmaktadır.
D) Bir okulda yöneticilik yapmaktadır.

2. Birey olarak dünyaya geldiğimiz andan itibaren farklı rollere sahip oluruz. Bazı rollerimiz biyolojik özelliklerimizden kaynaklanır, bu rollerimizi seçme şansımız yoktur. Bazı rollerimizi ise sonradan ilgi ve yeteneklerimiz doğrultusunda çalışarak kazanırız.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi ilgi ve yeteneklerimiz doğrultusunda kazandığımız rollerimizden biri değildir?

- A) Doktor
B) Başkan
C) Avukat
D) Kardeş

3. Aynı toprak parçası üzerinde bir arada yaşayan ve temel çıkarlarını sağlamak için iş birliği yapan insanların tümüne toplum adı verilir. Toplumda var olan bir takım değerler o toplumun ayakta durmasını sağlar.

Buna göre;

- I. Dil
II. Kültür
III. Gelenek-görenek
IV. Din

yukarıdakilerden hangileri toplumu bir arada tutan değerler arasında yer alır?

- A) I ve II
B) III ve IV
C) Yalnız III
D) I, II, III ve IV

4. Günümüzde; aile, komşu, arkadaşlık ve akrabalık gibi değerlere verilen önem gittikçe azalmaktadır. Bu da insanlar arasındaki etkileşimin, iletişimin özellikle duygusal bağın azalmasına yol açmaktadır. Birbirlerini tanımayan, empati kuramayan ve birbirine saygı duymayan bireylerde başkalarına karşı ön yargılar oluşmaktadır. Bu ön yargılar genellikle fiziksel farklılığı olan, farklı kültürden ve dinden insanlara karşı olmaktadır. Ön yargı hem bireysel hem de toplumsal bir sorundur.

Ön yargı ile ilgili;

- I. toplumdaki birlik ve beraberliğin zayıflamasına neden olduğu,
II. bireyin insanlarla olan iletişiminin artmasına neden olduğu,
III. toplumda ayrımcılığa ve çatışmaya neden olduğu

yargılarından hangileri söylenebilir?

- A) I, II ve III
B) Yalnız II
C) I ve III
D) Yalnız I

5. Savaş alanında yaralanan ya da hastalanan askerlere hiçbir ayırım gözetmeksizin yardım etmek amacıyla Hilâl-i Ahmer adıyla kurulmuştur.

Hakkında bilgi verilen kuruluş aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kızılay
B) Darülaceze
C) Yeşilay
D) TEV

6. **Aslı:** Dün marketten peynir aldım. Eve geldiğimde son kullanma tarihinin geçmiş olduğunu fark ettim. Peyniri markete geri götürdüm ama paramı iade etmediler.

Aslı'nın bu durumda şikâyetle bulunacağı kurum aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Orman Genel Müdürlüğü
B) Tüketici Hakları Hakem Heyeti
C) Fiskobirlik Genel Müdürlüğü
D) Köy Muhtarlığı İhtiyar Heyeti

1. Zeynep; evde abla, okulda öğrenci, okul servisinde yolcudur.

Buna göre Zeynep ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Sadece bir role sahip olduğu
B) Farklı gruplar içinde farklı rollerinin olduğu
C) Her rolde başarılı olması gerektiği
D) Rollerinin zaman içinde değiştiği

2.

- Tiyatro Kulübünde oyuncu
- Futbol takımında kaleci
- Sınıfta öğrenci

Verilenler aşağıdaki kavramlardan hangisiyle ilgilidir?

- A) Rol
B) Hak
C) Özgürlük
D) Sorumluluk

3. Aynı toprak üzerinde yaşayan, aralarında dil, din, ırk, tarih, kültür ve ülkü birliği bulunan ve bu bağlarla birbirine bağlanan insan topluluklarına ulus denir.

Bu tanımda bir topluluğun ulus olabilmesinde rol oynayan özelliklerin hangisi üzerinde durulmuştur?

- A) Bireyler arasında dayanışmanın olması
B) Üyeleri arasında iş bölümü bulunması
C) Ortak geçmişe ve değerlere sahip olması
D) Güçlü bir gelecek beklentisinin olması

4. Sosyal bir varlık olan insan toplum hâlinde yaşar. İnsanların ortak yaşamlarını düzenleyen birtakım kuralları vardır. Bu kurallara uyulmadığı takdirde toplum yaşamında kargaşa doğar, rahat ve mutlu bir yaşam sürülemez. Kişi toplumda kendi hakkını savunabilmeli ve özgürce hareket edebilmelidir. Ayrıca başkalarının haklarını ve özgürlüğünü dikkate alarak sorumlu davranmalıdır.

Aşağıdakilerden hangisi toplu taşıma araçlarına binme hakkını kullanan Nisa'nın sorumluluğudur?

- A) Çevreyi temiz tutmak
B) Vergi vermek
C) Komşuları rahatsız etmek
D) Kurallara uymak

5. Sivil toplum kuruluşları;

- Toplumsal dayanışmanın oluşmasına katkı sağlarlar.
- Devletin yükünü azaltmaya çalışırlar.
- Çalışmalarını devletin koyduğu yasalar çerçevesinde yaparlar.
- Amaçları topluma hizmet edip toplumun sorunlarına çözüm bulmaktır.

Verilen bilgilere göre aşağıdakilerden hangisi sivil toplum kuruluşu değildir?

- 6.

- İlk İslam donanması oluşturuldu.
- Kıbrıs fethedildi.
- İslamiyet'in ilk deniz savaşı yapıldı. (Zatü's Savari)

Verilen gelişmeler aşağıdaki halifelerden hangisinin döneminde gerçekleşmiştir?

- A) Hz. Ömer
B) Hz. Ali
C) Hz. Ebubekir
D) Hz. Osman

ÜNİTE

BİLİM VE TEKNOLOJİ HAYATIMIZDA

GELECEKTEKİ YAŞAM

TELİF VE PATENT HAKKI

SOSYAL BİLİMLERİN
TOPLUM HAYATINA ETKİSİ

BİLİMSEL ARAŞTIRMA
BASAMAKLARI

EDITÖR YAYINLARI

SOSYAL BİLİMLERİN TOPLUM HAYATINA ETKİSİ

⇒ İnsanların geçmişlerini, yaşadıkları çevreyi, ve kültürlerini inceleyen bilim dallarına **sosyal bilimler** adı verilir.

Sosyal Bilim Dalları

Coğrafya

- ⇒ İnsanlar ve yeryüzü arasındaki ilişkileri inceleyen bilim dalıdır.
- ⇒ Coğrafya biliminin yaptığı inceleme ve araştırmalar sonucunda elde edilen bilgiler toplum hayatını etkilemektedir.

Tarih

- ⇒ İnsanların geçmişteki faaliyetlerini, kültür ve medeniyetlerini, birbirleriyle olan ilişkilerini, sebep-sonuç ilişkisi içerisinde, yer ve zaman göstererek, belgelere dayalı olarak inceleyen bilim dalıdır.

Arkeoloji

- ⇒ İnsanlığın geçmişini aydınlatmak amacıyla kazılar yaparak tarihi eserler ortaya çıkaran bilim dalıdır.
- ⇒ Arkeoloji bilimiyle ilgilenen bilim insanlarına **arkeolog** denir.

Sosyoloji

- ⇒ İnsanların toplumla olan etkileşimini inceleyen bilim dalıdır.
- ⇒ Sosyoloji bilimiyle ilgilenen bilim insanlarına ise **sosyolog** adı verilir.

Felsefe

- ⇒ Felsefe evreni, dünyayı ve yaşamı anlamaya çalışan; varlığın ve bilginin kaynağını bilimsel olarak araştıran bilim dalıdır.
- ⇒ Felsefe biliminde görüş belirten kişilere ise **filozof** adı verilir.

Psikoloji

- ⇒ Psikoloji insan davranışlarını ve insanın zihinsel süreçlerini bilimsel yöntemler kullanarak inceleyen bilim dalıdır.
- ⇒ Psikoloji bilimiyle uğraşan kişilere **psikolog** denir.

Antropoloji

- ⇒ Arkeolojik kazılar sonucunda ortaya çıkarılan iskelet, kafatası gibi kalıntılar sayesinde insanın fiziki yapısını araştırır.
- ⇒ Antropoloji bilimiyle uğraşan bilim insanlarına **antropolog** adı verilir.

Hukuk

- ⇒ Kişilerin birbirleriyle, toplumla ve devletle olan ilişkilerini düzenleyen uyulması kamu gücüyle desteklenmiş kuralları inceleyen bilim dalıdır.
- ⇒ Herkes hukuk kurallarına uymak zorundadır.

Ekonomi

- ⇒ İnsanların yaşayabilmek için üretme, ürettiklerini paylaşma ve bu faaliyetlerden doğan ilişkilerini inceleyen bilim dalıdır.
- ⇒ İthalat ve ihracat ekonomisinin konularına örnektir.

Türkiye’de Bilim ve Teknolojinin Gelişimine Yönelik Çalışmalar

- ⇒ Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu (TÜBİTAK) bu alanda çalışmalar yapan önemli bir kurumdur. TÜBİTAK, ülkemizde bilim ve teknolojiyi desteklemek ve teşvik etmek amacıyla 1963 yılında kurulmuştur.
- ⇒ Bilimsel çalışmaları özendirme amacıyla 1993 yılında Türkiye Bilimler Akademisi (TÜBA) kurulmuştur.
- ⇒ Günümüzde nanoteknoloji mobil iletişim araçlarından hastalıkların teşhis ve tedavisine, verilerin depolanmasından savunma sanayisine kadar geniş bir uygulama alanına sahiptir.

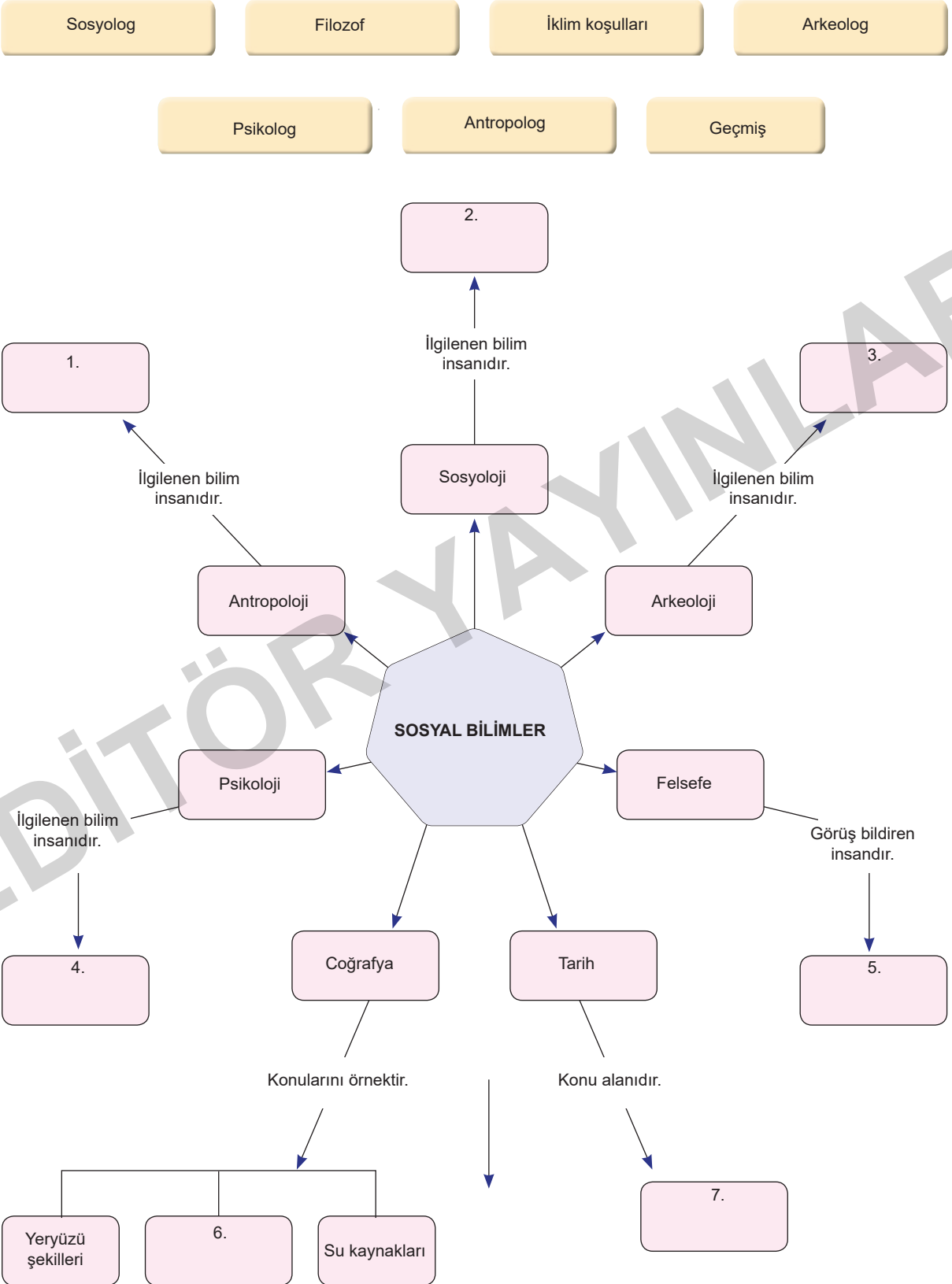
- ⇒ Ülkemizde enerji üretim ve dağıtımın yerli imkânlarla geliştirilmesi hedeflenmektedir.
- ⇒ Akıllı şehir sistemiyle daha güvenli, ulaşımı daha kolay, trafikte bekleme süresi daha az ve daha temiz bir çevreye sahip şehirler oluşturulmaktadır.
- ⇒ Savunma sanayinde milli üretim ile SOM Füzesi, Kanatlı Güdüm Kiti, Hassas Güdüm Kitleri gibi önemli projeler hayata geçirilmiştir. Tubitak, Havelsan, Aselsan ve Tusaş Türk savunma sanayisinin öncü kuruluşlarıdır.

1. Etkinlik

Sosyal Bilimlerin Toplum Hayatına Etkisi

Aşağıdaki kavram haritasındaki numaralandırılmış kutucukları verilen kavramlardan uygun olanıyla tamamlayınız.

ÜNİTE ÜRETİYORUM, TÜKETİYORUM, BİLİNÇLİYİM

KAYNAKLARIN BİLİNÇSİZ
KULLANIMI

VERGİMİ ÖDÜYORUM

MESLEĞİMİ SEÇİYORUM

KAYNAKLARIN ÜLKE
EKONOMİSİNDEKİ YERİ

YATIRIM VE PAZARLAMA

NİTELİKLİ İNSAN GÜCÜ

KAYNAKLARIN ÜLKE EKONOMİSİNDEKİ YERİ

- Toprak, orman, maden ve su doğal kaynaklara örnektir.
- Doğal kaynaklar, insanların herhangi bir müdahalesi olmadan kendiliğinden oluşmuştur.
- Ülkeler kendi kaynaklarını kullanarak üretim yaparlar.
- Ülkemiz doğal kaynaklar bakımından zengindir.

- Üretimi yapılan ürünler ihtiyaçları karşılamak için kullanılır.
- Bir kısmı ise yurt dışına satılarak ülke ekonomisine katkı sağlar.
- Bir ülkenin sahip olduğu kaynaklar, o ülkede yapılan ekonomik faaliyetleri etkiler.

Ekonomik Faaliyetler

Toprağımız

- Canlılara yaşama ortamı sağlayan yer kabuğunun yüzey bölümüne **toprak** adı verilir.
- Toprak yaşamımızı sürdürmek için önemli bir kaynaktır.
- Toprak kullanılarak en fazla yapılan ekonomik faaliyet tarımdır.
- Tarım ürünlerini, mevsimi dışında üretmeye **seracılık** adı verilir.
- Bir yerde seracılık yapılabilmesi için kış sıcaklıklarının yüksek olması gereklidir.

Hayvancılık

- Nüfusun fazla olduğu yerlerde kümes hayvancılığı yapılır.
- Büyük şehirlerin çevresindeki besi çiftliklerinde büyükbaş hayvancılık yapılır.
- Bozkır bitki örtüsünün yaygın olduğu topraklarda küçükbaş hayvancılık yapılır.
- Bitki çeşitliliğinin fazla olduğu yerlerde arıcılık yapılır.
- İpek böcekleri, dut ağacının yapraklarıyla beslenir.

Madenerimiz

- Yer kabuğunda doğal etkenlerle oluşan minerallere **maden** denir.
- Madenlerin yer altından çıkarılması faaliyetine **madencilik** denir.
- Sivas Divriği'de demir madeni çıkarılır.
- Artvin Murgul'da bakır madeni çıkarılır.
- Elazığ Guleman'da krom madeni çıkarılır.
- Konya Seydişehir'de boksit madeni çıkarılır.

Ormanlarımız

- Ağaçların sık veya seyrek ancak kesintisiz bir örtü oluşturduğu alana **orman** adı verilir.
- **Ormancılık**; ormanların bakımı, yeniden yetiştirilmesi, orman ürünlerine ve hizmetlerine olan ihtiyaçların karşılanabilmesi amacıyla yapılan faaliyetlerin tümüdür.
- Ormanlar havadaki karbondioksit miktarını azaltıp oksijen miktarını artırarak havayı temizler.
- Doğal afet olan sel ve erozyonu önler.

Sularımız

- Su ekonomik faaliyetler için de önemli bir kaynaktır.
- Ülkemizin üç tarafının denizlerle çevrili olması, yer altı suları açısından zengin olması, ülkemiz topraklarında birçok akarsu ve göl bulunması bu faaliyetleri çeşitlendirmektedir.
- Tarım ürünlerini yetiştirmek için suya ihtiyaç vardır.
- Yer altından çıkan sıcak su kaynakları üzerine kaplıca tesisleri yapılır.

KAYNAKLARIN BİLİNÇSİZ KULLANIMI

- İnsanoğlunun doğal kaynaklar olan ormanları ve suları yok etmesi, madenleri, enerji kaynaklarını bilinçsizce kullanması dünyanın geleceğini tehlikeye atmaktadır.
- İnsanlar dünyayı kirletmeye, kaynakları bilinçsizce kullanmaya devam ederlerse gelecek nesiller şu anda bizim gördüğümüz gölleri, yemyeşil ormanları göremeyeceklerdir.

- İnsanlar, ihtiyaçları olan maddeleri üretebilmek ve günlük hayatı kolaylaştırmak için enerji kullanırlar.
- Çeşitli imkânlar doğrultusunda yer altı ve yer üstü kaynakları kullanarak enerji üretimi yapılır.
- Enerji kaynaklarımız, yenilenemeyen ve yenilenebilir enerji kaynakları olmak üzere ikiye ayrılmaktadır.

1.

Etkinlik

Kaynakların Ülke Ekonomisindeki Yeri

Aşağıda yapılandırılmış grid tekniği verilmiştir. Teknikte verilen ifadelerden hareketle soruları cevaplayınız.

Konya ve çevresinde ekonomik faaliyet olarak buğday üretimi yapılması

Bursa'da ipek böcekçiliği yapılması

Trabzon ve çevresinde mısır üretimi yapılması

İnsanların et ihtiyacının besi çiftliklerinden karşılanması

Kitap, defter ve kâğıdın ağaçlardan yapılması

Demir ve kromun çeşitli ulaşım araçlarının üretiminde kullanılması

Bakırın binaların elektrik tesisatında kullanılması

Ağaçlardan yakacak odunun temin edilmesi

Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde pamuk yetiştirilmesi

Hakkari'de arıcılığın gelişmesi

Afyon'da mermer çıkarılması

Bolu'da marangozluk mesleğinin yaygın olması

a. Tarım alanında yapılan ekonomik faaliyetler hangileridir?

1.
2.
3.

b. Hayvancılık alanında yapılan ekonomik faaliyetler hangileridir?

1.
2.
3.

c. Madencilik alanında yapılan ekonomik faaliyetler hangileridir?

1.
2.
3.

d. Ormancılık alanında yapılan ekonomik faaliyetler hangileridir?

1.
2.
3.

1. "Anadolu'ya Türklerin yurdu anlamına gelen "Türkiye" denmesinde hangi faktörler etkili olmuştur." konusunu işleyen Tamer Öğretmen'in bu süreçle ilgili gelişmeleri tahtaya karışık olarak yazmış ve öğrencilerinden bu cümleleri kronolojik olarak sıralamalarını istemiştir.

- Türkiye Selçuklu Sultanı II. Kılıç Arslan'ın Miryokefalon Savaşı'nda Bizans'ı mağlup etmesi
- Anadolu'da Türk beyliklerinin kurulması
- Büyük Selçuklu beylerinden Çağrı Bey tarafından keşif amaçlı akınların düzenlenmesi
- Büyük Selçuklu Sultanı Tuğrul Bey'in yurt amaçlı fetih politikası başlatması
- Malazgirt Zaferi'nin ardından Büyük Selçuklu Sultanı Alp Arslan'ın Anadolu'da fetih yapan komutanlarına fethetdikleri yerleri kılıç hakkı olarak vermesi

Tamer Öğretmen'in karışık verdiği gelişmeleri doğru bir şekilde sıralayınız. (5 x 2 = 10 Puan)

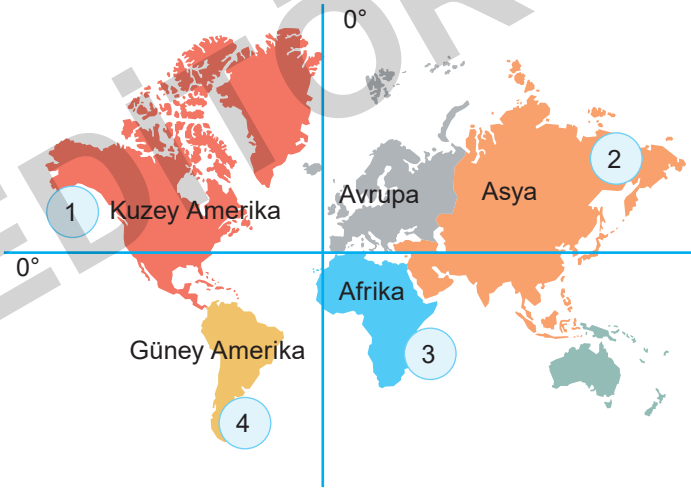
..... / / / /

2. Çanakkale'nin Ayvacık ilçesinde meydana gelen deprem felaketinin ardından bölgeye ulaşan Kızılay ekipleri, depremzedelere beş gündür sıcak yemek dağıtıyor. Kızılay tarafından dağıtılan çadır ve battaniye sayesinde depremzedelerin ihtiyaçları gideriliyor. Bunların yanında hasta ve yaralıların ilaçları karşılanarak tedavileri yapılıyor.

Verilen parçada Kızılay tarafından gerçekleştirilen faaliyetle depremzedelerin hangi ihtiyaçlarının karşılandığını yazınız. (3 x 4 = 12 Puan)

-
-
-

3.

- Üniversiteden mezun olan Adil, Betül, Ceyda ve Deniz isimlerindeki dört arkadaş yurt dışında çalışmaya karar vermişlerdir. Bu arkadaşlardan:
- Adil'in çalışacağı şehir Ekvator'un güneyinde Hint Okyanusu kıyısındadır.
- Betül'ün çalışacağı şehir başlangıç meridyeni'nin (Greenwich'in) batısında Büyük Okyanus kıyısındadır.
- Ceyda'nın çalışacağı şehir Dünya'nın en geniş kıtasında yer almaktadır.
- Deniz'in çalışacağı şehir arkadaşlarının çalışacağı şehirlere göre Güney Kutbu'na daha yakındır.

Buna göre Adil, Betül, Ceyda ve Deniz'in verilen haritada numaralandırılmış şehirlerden hangilerinde çalışacaklarını yazınız. (4 x 2 = 8 Puan)

Adil →

Betül →

Ceyda →

Deniz →

1. Müslüman Türklerin Anadolu'ya akınlar düzenledikleri dönemlerde, Bizans İmparatorluğu'nun gütmekte olduğu Ortodoks siyaseti Anadolu'nun Hristiyan halkı arasında memnuniyetsizlik ve nefret uyandırmıştı. Bu yüzden Doğu Anadolu'daki Süryani ve Ermeniler, Orta Anadolu'daki küçük cemaatler, Selçuklu akınlarını önlemeye çalışan Bizans'a destek olmadılar. Türkler beraberinde bol miktarda hububat ve sayısız küçükbaş hayvanları getirmişlerdi. Türkler bir yandan Anadolu'da şehir ve kasabalar kurarken diğer yandan İslam geleneklerine uyararak tekke ve zaviyeler inşa ettiler. Etraftan gelen dervişler, şeyhler Anadolu çevresinde de kuvvetli bir tasavvuf cereyanı uyandırmaya muvaffak oldular. Aynı zamanda ana yollar boyunca ulaşım ve ticaret emniyetinin temini için menzillerde hanlar inşa ettiler.

Metinde Anadolu'nun Türkleşmesi ve İslamlaşmasını kolaylaştıran etkenlerin neler olduğunu aşağıdaki kavramların karşısına yazınız. (4 x 1 = 4 Puan)

Siyasi:

Ekonomi:

Dini:

Askeri:

2. Tabloda verilen bilgilerin hangi halifeye ait olduğunu yazınız. (4x3=12 Puan)

a)	Hz. Muhammed'in (sav.) vefatından sonra Müslümanlar arasında yaşanan iç karışıklıkları bastırmış, birlik ve beraberliği sağlayarak devlet otoritesini yeniden tesis etmiştir. Kur'an-ı Kerim'i kitap hâline getirmiştir.
b)	Beytülmal adı verilen devlet hazinesi oluşturulmuştur. İlk kez düzenli bir ordu kurulmuştur. Hicri takvim bu dönemde oluşturulmuştur.
c)	Cesaretiyle tanınmış, Hz. Muhammed'in (sav.) amcası olan Ebu Talip'in oğludur. Hz. Muhammed'in (sav.) yanında yetişmiş, onun eğitiminden geçmiştir.
d)	Kur'an-ı Kerim çoğaltılarak bölgelere gönderilmiştir. Ayrıca ilk donanma kurulmuş, fetihlere de devam edilmiştir.

3. "Her gün sıcak, bol yağışlı ve her yer yemyeşil ormanlarla kaplıdır. Tropikal yağmur ormanlarını oluşturan ağaçların boyları 50 metreyi aşmaktadır. Bölgede ormanların fazla olmasına bağlı olarak ahşap evler yaygındır. Sıcaklık ve nem o kadar fazla ki yılın büyük bölümünde ince kıyafetlerle zaman geçirebilirsiniz. Ayrıca bu bölgede bol miktarda hindistan cevizi, mango, kakao vb. tarım ürünleri yetiştirilmektedir."

Verilen metinde hakkında bilgi verilen iklimi yazınız. (10 Puan)

.....

4. Aydın'ın Germencik ilçesinde Magnesia Antik Kenti'nde yapılan kazılarda 6 heykel bulundu. Heykellerin iki bin yıllık olduğu düşünülüyor. Antik kentte otuz dört yıldır devam eden kazılarda bulunan ve İstanbul, İzmir, Aydın müzelerinde sergilenen neredeyse elli kadar heykelin olduğu biliniyor. Aydın Valiliği antik kent için 2,6 milyon liralık proje hazırladı. Antik kentin turistler için ziyaret edilmesi gereken bir yer olması hedefleniyor.

Verilen metne göre sosyal bilimlerin hangi alanlarda hayatımızı etkilediğini yazınız. (3x2=6 Puan)

a)

b)

c)

1. Türkiye Selçukluları, ekonomik hayatın en önemli unsurlarından biri olan tarıma büyük önem verdiler. Tarıma uygun yerlerde su kanalları yaptılar. Din ve ırk farkı gözetmeksizin çiftçilere gübre ve tohum yardımında bulundular. Türkiye Selçuklu Devleti'nin kurulduğu Anadolu, ticaret yollarının işlek olduğu bir bölgeydi. Anadolu'dan geçen İpek Yolu, bölgede ticareti canlı tuttuğu gibi Anadolu'ya komşu olan devletlerin de ticaret hayatlarında etkili idi. Kervanları zarar gören tüccarların zararlarının devlet tarafından karşılanmasına yönelik sistemi geliştirdiler.

Metne göre soruları cevaplayınız. (2 x 3 = 6 Puan)

a) Tarıma uygun yerlerde su kanalları yapılmasının amacını yazınız.

.....

.....

b) Türkiye Selçuklu Devleti'nde ticari faaliyetlerin gelişmiş olmasının temel nedenini yazınız.

.....

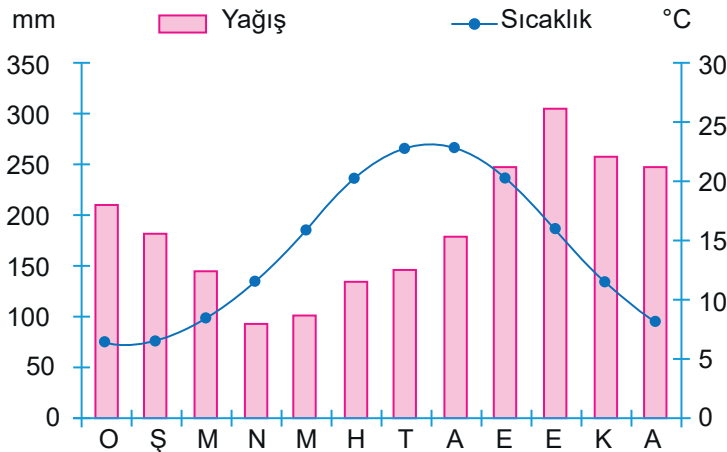
.....

2. Cumhuriyet Ortaokulu 6. sınıf öğrencileri, öğretmenleri ve okul idaresiyle iş birliği yaparak okulda kermes düzenlediler. Kermese katkı sağlamak için aileler adeta birbiriyle yarıştıyordu. Kermesten elde edilen gelir şehit ve gazilerimizin yararına harcanacaktı.

Öğrencilerin kermesten elde ettikleri geliri şehit ve gazi yakınlarına ulaştırmak için öncelikle hangi sivil toplum kuruluşuyla iş birliği yapması uygun olur? Yazınız. (10 Puan)

.....

3.

Yanda yağış ve sıcaklık grafiği verilen bölgemizle ilgili aşağıdaki soruları cevaplayınız. (2x5=10 Puan)

a. Yağışın en fazla görüldüğü mevsim hangisidir? Yazınız.

.....

b. Bölgenin doğal bitki örtüsü nedir? Yazınız.

.....

ÜNİTE YÖNETİME KATILYORUM

YASAMA, YÜRÜTME VE
YARGI

TOPLUMSAL HAYATIMIZDA
DEMOKRASİNİN ÖNEMİ

TOPLUMSAL HAYATTA
KADININ YERİ

YÖNETİM BİÇİMLERİNİ
ÖĞRENİYORUM

YÖNETİMİN KARAR ALMA
SÜRECİNE KATILYORUM

ANAYASAL GÜVENCE
ALTINDAYIZ

YÖNETİM BİÇİMLERİNİ ÖĞRENIYORUM

- Halkın kendi kendini yönetmesi olarak tanımlanır.
- Demokrasinin olduğu ülkelerde yaşayan insanlar kendilerini yönetecek kişileri kendileri seçerek geleceklerini belirlerler.
- Demokrasilerde egemenliğin kaynağı millettir.

Demokrasinin Temel İlkeleri

Milli Egemenlik

- Halk, egemenliğini seçtiği temsilciler aracılığıyla kullanır.
- Millet iradesi, demokrasi için vazgeçilmez bir unsurdur.
- Milli egemenlik demokrasinin en temel ilkelerinden biridir.

Hukukun Üstünlüğü

- Demokrasilerde hukukun üstünlüğü ilkesi benimsenmiştir.
- Buna göre insanların hakları hukuka uygun olarak korunmalıdır.
- Oluşan problemler hukuk yoluyla çözüme kavuşturulmalıdır.

Hürriyet ve Eşitlik

- Demokrasilerde insanlar özgür iradeleriyle karar verebilir, düşüncelerini özgürce ifade edebilir.
- Demokrasilerde eşitlik ilkesi vardır ve hiçbir kişiye ayrıcalık tanınmaz.

Çoğulculuk ve Katılım

- Farklı düşüncelere sahip olan insanlar düşüncelerini özgürce ifade edebilmeli ve yönetimde temsil edilmelidir.
- Bu ilke gereğince insanlar yönetime katılmalı ve kendilerini etkileyen kararların alınmasında etkili olmalıdır.

Seçimler ve Temsil

- Demokrasilerde ülkeyi yönetecek kişileri belirlemek için seçimler yapılır.
- Gerekli şartları taşıyan vatandaşlar devlet yönetiminde görev almak için adaylıklarını koyabilirler.

Siyasi Partiler

- İnsanlar kendi görüş ve düşünceleri doğrultusunda istedikleri partiye oy verebilirler.
- Bir ülkede siyasi partilerin sayısının birden fazla olması demokrasinin bir gereğidir.
- Böylece siyasi partiler demokratik bir şekilde rekabet edebilir.

Yönetim Şekilleri

Monarsi

- Bu yönetim şekline göre egemenlik tek bir kişinin elindedir.
- Ülkeyi yönetme yetkisine sahip olan kişiye kral, kağan, han, imparator ve padişah gibi unvanlar verilir.

Teokrasi

- Bu yönetim şekline göre ülke dini kurallara göre idare edilir.
- Teokrasinin uygulandığı devletlerde yönetim, tanrı adına dini kuralları uygulayan hükümdarın elindedir.
- Hükümdar yalnızca tanrıya karşı sorumludur.

Oligarsi

- Bu yönetim şekline göre egemenlik yetkisi belli bir zümre, sınıf veya grubun elindedir.
- Bu yönetim şeklinde yöneticiler ait oldukları zümre, sınıf veya grup içinden seçilir.

Cumhuriyet

- Bu yönetim şeklinde egemenlik millete aittir.
- Halk ülkeyi yönetecek temsilcileri belli bir süre için seçer.
- İnsanlar, seçme ve seçilme hakkını kullanarak ülke yönetimine katılabilir.

1.
Etkinlik

Yönetim Biçimlerini Öğreniyorum

Aşağıda verilen bilgilerin hangi kavramlara ait olduğunu belirleyerek örnekteki gibi boş bırakılan yerlere yazınız.
(Not: Aynı kavram birden fazla yere yazılabilir.)

Siyasi parti

Seçim

Eşitlik

Millî Egemenlik

Hürriyet

Hukukun Üstünlüğü

Çoğulculuk

Katılım

1

Demokrasilerde insanlar kendi görüş ve düşünceleri doğrultusunda istedikleri partiye oy verebilir veya istedikleri partiye üye olabilirler.

Siyasi Parti

6

Çoğulculuk ilkesi gereğince insanlar yönetime katılmalı ve kendilerini etkileyen kararların alınmasında etkili olmalıdır.

2

İnsanların başkalarına zarar vermemek ve kanunlara aykırı olmamak koşuluyla dilediğini düşünebilmesi ve yapabilmesidir.

7

İnsanların kendilerini yönetecek kişileri kendilerinin seçerek belirlemesidir.

3

Demokrasilerde ülkeyi yönetecek kişileri belirlemek için yapılır. Gerekli şartları taşıyan vatandaşlar istedikleri takdirde devlet yönetiminde görev almak için adaylıklarını koyabilirler.

8

Toplum içinde tüm bireylerin aynı haklara sahip olması ve hiçbir kişiye ayrıcalık tanınmamasıdır.

4

İnsanların görüşleri birbirinden farklı olabilir. Farklı düşüncelere sahip olan insanlar düşüncelerini özgürce ifade edebilmeli ve yönetimde temsil edilmelidir.

9

İnsanların hakları hukuka uygun olarak korunmalıdır. Oluşan problemler hukuk yoluyla çözüme kavuşturulmalıdır.

5

Demokratik ülkelerde yaşayan insanlar kendilerini yönetecek kişileri kendileri seçerek geleceklelerini belirlerler. Demokrasilerde egemenliğin kaynağı milletir.

10

Demokrasiyle yönetilen ülkelerde bir insanın diğeri- ne üstünlüğü yoktur.

1. **Aamir:** Burası Asya kıtasının güneydoğusunda yer alan Hindistan. Bizim ülkemiz mayıs ayından ekim ayına kadar yani yaz aylarında çok fazla yağış alır. Ancak kışları kurak geçer. Bu fazla yağış, pirinç tarımı yapmamızı kolaylaştırır. Çünkü pirinç, su dolu tarlalarda yetişen bir bitkidir. Pirinç tarlalarında çalışırken yağmurlardan korunmak için başımızı hasırdan yapılmış şapkalarla kapatırız. Ayrıca bizim buralarda dünyada eşine az rastlanan teak (tik) ağacı yetiştirilir. Bu ağaç sayesinde de kendimize çok güzel mobilyalar yaparız. Bizim açımızdan buradaki en büyük olumsuzluklardan biri aşırı yağın yağmurlar sonrasında her yerin sular altında kalmasıdır.

Verilen metne göre aşağıdaki soruları cevaplayınız. (2 x 5 = 10 Puan)

a. Hakkında bilgi verilen iklim hangisidir? Yazınız.

.....

b. Açıklaması yapılan iklimin olumsuz yanı nedir? Yazınız.

.....

2. Anavarza Antik Kenti Adana'ya bağlı Kozan ilçesinin 28 km güneyinde Dilekkaya Köyü sınırları içinde yer almaktadır. Yaklaşık 2000 yıllık geçmişe sahip bu antik kentte yapılan inceleme ve kazılar sonrası, 1500 metre uzunluğunda 20 burçlu sur duvarı, sütunlu yol, hamam, kilise, tiyatro, amfiteyatro, stadyum, su yolları, kaya mezarları, M.S. III. yy'a ait deniz tanrıçası Thetys mozaïği, Kilikya Bölgesi'ndeki tek örnek olan üç girişli zafer takı ve ovanın ortasında bir ada gibi yükselen tepe üzerindeki Ortaçağ kalesi önemli kalıntılar ortaya çıkarılmıştır. Zengin bir kültürel geçmişe sahip Anavarza Antik Kenti, Helenistik, Roma, Bizans, Sasani ve Osmanlı dönemlerine ait izler taşımaktadır.

Metne göre hangi bilim dallarından yararlanıldığını yazınız. (3x4=12 Puan)

a).....

b).....

c).....

3.

- Yönetimin kaynağı tanrıya dayanır.
- Yöneticiler din adamlarıdır.
- Tarihte Sümerlerde görülen yönetim şeklidir.

Özellikleri verilen yönetim şeklini yazınız. (10 Puan)

.....

1. Eskimolar Kanada'nın kuzeyinde, Doğu Sibiry'a'da, Grönland'da ve Amerika Birleşik Devletleri'ne bağlı Alaska'da yaşarlar. Eskimolar kışları – 40 derecede bile içleri sıcak olan, sıkıştırılmış kardan yaptıkları iglolarda, yazın da yine kendi yaptıkları çadırlarda yaşar. Yazın hava sıcaklığı en çok 13 derece olur. Bu soğuk iklimde Eskimolar soğuktan korunabilmek için avladıkları hayvanların kürklerinden yaptıkları kalın giysileri giyerler.

Metne göre aşağıdaki soruları cevaplayınız.

- a. Eskimolar nerelerde yaşamaktadır? Yazınız. (4x1=4 Puan)

.....

.....

- b. Eskimolar konutlarını hangi malzemeden yapmaktadırlar? Yazınız. (2x5 = 10 Puan)

Kışın:

Yazın:

2. Anadolu'da Hititler'den kalma Hattuşaş Antik Kenti'nde yapılan kazılarda çok sayıda kalıntıya rastlanmıştır. Bunların incelenmesi esnasında; elde edilen yazıtlar ve belgeler yoluyla, Hititlerin kullandıkları yazılar günümüz dillerine çevrilmiştir. Mezarlarda bulunan kemik ve iskeletlerden yararlanılarak Hititlerin kültürel ve toplumsal yapısı incelenmiş ve Hitit hükümdarlarının tanrılarına hesap vermek amacıyla yazdıkları "anal" denilen yıllıklar bulunmuştur.

Hititler ile ilgili verilen çalışmada hangi bilim dallarından yararlandığını yazınız. (3x2 = 6 Puan)

a).....

b).....

c).....

3. Devlet ve toplum kurallarının din kurallarına göre belirlendiği yönetim biçimidir. Yöneticiler din adamlarıdır ve Tanrı adına ülkeyi yönettiklerini savunurlar. Dolayısıyla aldıkları kararlar tartışılmaz ve eleştirilemez. Geçmişte Mezopotamya medeniyetlerinden Sümerlerde görülmüş bir yönetim şeklidir. Günümüzde ise Vatikan'da uygulanmaktadır.

Verilen açıklamanın hangi yönetim biçimiyle ilgili olduğunu yazınız. (10 Puan)

.....

1. İpek Yolu, Çin'den başlayıp Anadolu, Akdeniz ve Avrupa'ya kadar uzanarak doğu ile batıyı birbirine bağlayan tarihi bir yoldur. İpek Yolu üzerinde ipeğin yanı sıra; baharat, kürk, porselen, kâğıt, tahıl ve cam da taşınırdı. İpek Yolu yaklaşık olarak iki bin yıldır insanlık tarihinde devletler arası siyasi, ekonomik ve kültürel alanlarda önemli bir köprü olmuştur.

Buna göre İpek Yolu ile ilgili;

- En fazla Türklerin yararlandığı,
- Devletler arasında birçok alanda etkileşimlerin yaşanmasına neden olduğu,
- Sonraki dönemlerde önemini kaybettiği

yukarıdakilerden hangileri söylenebilir?

- A) Yalnız II B) Yalnız III
C) II ve III D) I ve II

2. **Semra:** Bingöl'ün Solhan ilçesinde yaşıyorum. Solhan'da kışlar çok soğuk geçtiği için kış aylarında Antalya'daki amcamın yanına gidiyorum. Burada kışlar daha ılık geçiyor. Hatta bazen küçük bir ısıtıcı ile kışı geçirdiğimiz oluyor.

Buna göre Bingöl ve Antalya arasındaki sıcaklık farkı aşağıdakilerden hangisi ile açıklanabilir?

- A) Bingöl'de karasallığın, Antalya'da denizelliğin etkili olması
B) İki şehrin enlem derecesinin aynı olması
C) Antalya'nın Bingöl'den daha batıda yer alması
D) Bingöl'de güneşin daha erken doğması

3. Güneydoğu Asya ülkelerinde görülen iklim tipidir. Yağış isteği fazla olan çay ve pirinç yetiştirilir. Sadece yaz ve kış mevsimleri yaşanır.

Hakkında bilgi verilen iklim tipi aşağıdakilerden hangisidir?

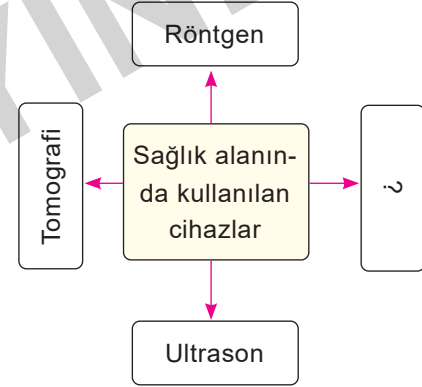
- A) Çöl iklimi
B) Savan iklimi
C) Muson iklimi
D) Ekvatorial iklim

4. Dünyada ve insan yaşamı üzerinde beşeri ve toplumsal yönleri inceleyen disiplinler bütününe sosyal bilimler denilmektedir. Sosyal bilimlerin yaptığı bilimsel çalışmalarla hayatımızdaki beşeri olgular açığa kavuşmaktadır. Sosyal bilimler sayesinde insanlık tarihi, insanlık geçmişi ve insanlığı ilgilendiren her konu çeşitli yöntemlerle incelenmektedir.

Aşağıdakilerden hangisi sosyal bilim dallarından biri değildir?

- A) Sosyoloji B) Matematik
C) Coğrafya D) Tarih

- 5.

Soru işareti (?) konulan yere aşağıdakilerden hangisi getirilirse yanlış olur?

- A) Tansiyon aleti B) Emar cihazı
C) Fotoğraf makinası D) Holter

6. **Bir eserin orijinal olduğunu aşağıdakilerden hangisi ile daha iyi anlayabiliriz?**

- A) Kitabın yazısından
B) Kitabın kapağından
C) Kitabın bandrolünden
D) Kitabın pahalı olmasından

1. Malazgirt Savaşı öncesinde Bizans'ın yanlış politikaları sebebiyle Anadolu'da yaşayan halk yıllarca sefalet çekmişti. Türklerin adaletli ve insaniyetli yaklaşımını gören farklı milletler, Türk devletleri ve beyliklerinin hakimiyetinden rahatsız olmadılar. Anadolu'nun Türkleşme sürecinde yeni köyler, kasabalar ve şehirler kuruldu. Türkmen boyları, bu yerleşimlerin çoğuna kendi isimlerini verdi. Anadolu coğrafyasına yerleşmeye başlamalarından itibaren Anadolu'nun dağ ve nehirlerine Türkçe isimler verdiler.

Buna göre;

- I. Türkler Anadolu'ya tamamen hakim olmuşlardır.
- II. Türkler hoşgörülü bir politika yürütmüşlerdir.
- III. Türklerin Anadolu'ya gelmesiyle buradaki isimler Türkçeleştirilmiştir.

yukarıdaki yargılardan hangilerine ulaşamaz?

- A) I, II ve III B) II ve III
C) Yalnız I D) Yalnız III

2. Konutlarda kullanılan malzeme ile o yerin coğrafi koşulları arasında sıkı bir ilişki vardır. Örneğin; bitki örtüsünün gür ormanlarla kaplı olduğu bölgelerde ahşap evler mevcuttur.

Buna göre aşağıda verilen yerlerin hangisinde ahşap yapılara rastlanır?

- A) Hindistan B) Brezilya
C) Yemen D) Mısır

3. Kişilere ait bilgileri saklayabilen kumaştan, düşük yakıt tüketimi sağlayan otomobillere, su kirliliğinin önlenmesinden, boya teknolojisine, savunma sanayisinden bilgisayarlara kadar her alanda artık nanoteknoloji kullanılmaktadır.

Buna göre insanların nanoteknolojiden aşağıdaki alanlardan hangisinde yararlandıkları söylenemez?

- A) Ulaşım B) Dokuma
C) Sanayi D) Turizm

4.

- Hak ve sorumluluk kavramlarını öğretip bunların nasıl korunması gerektiğini gösterir.
- Toplumsal ilişkileri düzenler.
- Kararları zamanında ve doğru bir şekilde vermeyi öğretir.

Hakkında bilgi verilen sosyal bilim dalı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Hukuk B) Psikoloji
C) Sosyoloji D) Etnoloji

5. **Telif hakkı ile ilgili aşağıda verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?**

- A) Sembolü çember içinde "C" harfidir.
B) Telif hakkı saklı olan ürünler korsan yollardan temin edilebilir.
C) Sanatçıların haklarını ve sanat eserlerini korumak için Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu çıkarılmıştır.
D) Telif hakkının süresi sınırsız olmayıp bu hak kişilere belli bir süre için verilmektedir.

6.

- I. Bilgileri sınıflandırmak
- II. Kaynak taraması yapmak
- III. Araştırma sorusu belirlemek
- IV. Metin oluşturmak
- V. Varsayım (hipotez) oluşturmak

Yukarıda verilen bilimsel araştırma basamaklarının doğru sıralanışı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) II – V I – III – IV B) V – II – I – IV – III
C) III – V – II – I – IV D) I – IV – III – II – V

ÜNİTE

ULUSLARARASI İLİŞKİLERİMİZ

TÜRK CUMHURİYETLERİ
VE KOMŞU ÜLKELERLE
İLİŞKİLER

ÜLKEMİZİN EKONOMİK
İLİŞKİLERİ

ÜLKEMİZİN ÜSTLENDİĞİ
ULUSLARARASI ROLLER

POPÜLER KÜLTÜR

EDITÖR YAYINLARI

TÜRK CUMHURİYETLERİ VE KOMŞU ÜLKELERLE İLİŞKİLER

➔ Mustafa Kemal Atatürk'ün belirlediği milli dış politika ilkeleri şunlardır:

Devletlerin eşitliği: Uluslararası ilişkilerde devletlerin siyasi olarak eşit olmasıdır.

Komşu devletlerle barış içinde yaşama: Komşularımızla ve bütün devletlerle iyi geçinmektir.

Karşılıklılık (mütekabiliyet): Uluslararası ilişkilerde karşılıklı güven ve saygıyı hedef tutmaktır.

Tam bağımsızlık: Milli sınırlar içinde bağımsız yaşamaktır.

Yurtta barış dünyada barış: Yurtta ve dünyada barış ortamına katkıda bulunmaktır.

Ülkemizin Komşu Devletlerle Olan İlişkileri

Azerbaycan

- ➔ Türkiye ile Azerbaycan arasında geçmişten gelen bir ilişki vardır.
- ➔ Bakü - Tiflis - Ceyhan Petrol Boru Hattı sayesinde Azerbaycan'dan ülkemize petrol taşınmaktadır.

Kazakistan

- ➔ Ahmet Yesevi Üniversitesi bu ülkede bulunmaktadır.
- ➔ Türkiye Kazakistan'a; gıda ürünleri, şeker, alüminyum eşyalar, makine ve cihazlar satar.

Özbekistan

- ➔ İki ülke arasında; kültür, eğitim, bilim, spor ve turizm alanlarında iş birliği antlaşmaları imzalanmıştır.
- ➔ İki ülke arasındaki ticaret hacmi artmaktadır.

Türkmenistan

- ➔ Türkiye, Türkmenistan'ın bağımsızlığını ilk tanıyan ve burada büyükelçilik açan ülkedir.
- ➔ İki ülke arasındaki ilişkiler iyi düzeydedir.

Kırgızistan

- ➔ Türkiye ile Kırgızistan arasında birçok alanda ilişkiler iyi düzeydedir.
- ➔ Türkiye Kırgızistan'a; konfeksiyon ürünleri, halı, elektrikli malzemeler, mobilya, sebze gibi ürünler satar.

KKTC Cumhuriyeti

- ➔ Akdeniz'de Kıbrıs Adası'nda kurulmuştur. KKTC için "Yavru Vatan" ifadesi kullanılmaktadır.
- ➔ Türkiye ile KKTC arasında ilişkiler iyi düzeydedir.

Ülkemizin Komşu Devletlerle Olan İlişkileri

Bulgaristan

- ➔ Bulgaristan'da TİKA ve Yunus Emre Kültür Merkezi'nin şubesi bulunmaktadır.
- ➔ İki ülke arasındaki ticaret gelişmiştir.

Yunanistan

- ➔ Türkiye ile Yunanistan arasındaki ilişkiler uzun süre inişli çıkışlı oldu.
- ➔ Selanik'te bulunan Atatürk evi Türk vatandaşlarının uğrak noktasıdır.

İran

- ➔ Türkiye, İran'dan petrol ve doğal gaz satın almaktadır. Türkiye İran'a otomotiv ürünleri, çelik ve altın ihraç etmektedir.

Gürcistan

- ➔ Türkiye 16 Aralık 1991 tarihinde Gürcistan'ın bağımsızlığını tanıdı.
- ➔ Ahıska Türkleri Türkiye ile Gürcistan ilişkilerindeki önemli konulardır.

Suriye

- ➔ Türkiye'nin en uzun sınır komşusudur. İki ülke arasındaki ilişkiler 2011 yılında Suriye'de başlayan iç karışıklıklar sonrasında bozulmuştur.

Ermenistan

- ➔ Türkiye Ermenistan'ın bağımsızlığını 16 Aralık 1991 yılında tanıdı.
- ➔ Günümüzde iki ülke arasındaki ilişkiler geliştirilme aşamasındadır.

Irak

- ➔ Irak, iç karışıklıklarla uğraşan bir sınır komşumuzdur.
- ➔ Türkiye Irak'ın toprak bütünlüğünü korumuştur.
- ➔ Kerkük - Yumurta Petrol Boru Hattı sayesinde ülkemize ham petrol taşınmaktadır.

1.

Etkinlik

Türk Cumhuriyetleri ve Komşu Ülkelerle İlişkiler

Aşağıda Türk Cumhuriyetleri ve Türkiye'ye komşu olan ülkelerin bayrakları verilmiştir. Verilen bayrakların hangi ülkelere ait olduğunu kutucuklardan yararlanarak örnekteki gibi boş bırakılan alanlara yazınız.

Azerbaycan

Yunanistan

Suriye

İran

Bulgaristan

Kazakistan

Türkmenistan

Irak

Gürcistan

Kırgızistan

Özbekistan

Ermenistan

1

Azerbaycan

2

3

4

5

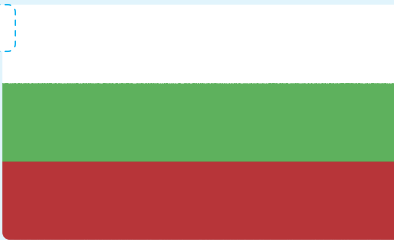
6

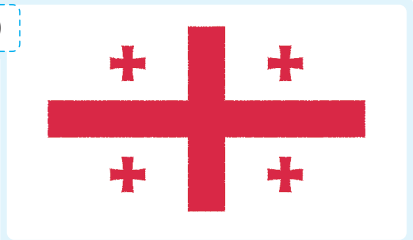
7

8

9

10

11

12

www.ortaokuldata.com Dijital Eğitim Platformunun tanıtım ve kullanım videoları için karekodu okutunuz.

Dijital Eğitim Platformunda Neler Var?

Bu seti alan öğretmen ve öğrencilerin tamamı Dijital Eğitim Platformuna sınırsız sahip olacaktır. Dijital Eğitim Platformunda

- Deneme sınavları çözme,
- Soru çözme,
- Konu çalışma,
- Yapay zeka destekli istatistiksel raporlar alma,
- Süreç odaklı dijital öğrenci takip sistemi,
- Ders kitabının dijital içerikleri,
- Akıllı tahta uygulamaları

gibi birçok özelliğe sahiptir.

Dijital Eğitim Platformu Nasıl Kullanılır?

- Öğretmenin sisteme üye olması
 1. Öğretmen kendisi ortaokuldata.com'dan üyelik yapabilir.
 2. 0 (542) 262 03 37 whatsapp hattından yardım alarak üyelik yaptırabilir.
- Öğretmen, öğrenci listesini sisteme girdikten sonra öğrencilerin kullanıcı adı ve şifreleri otomatik oluşturulacak veya öğrenci listesini 0 (542) 262 03 37 whatsapp hattına göndererek sistem tarafından öğrenci şifreleri oluşturulacaktır.
- Öğrenci, öğretmeninden alacağı şifre ile sisteme giriş yapabilecektir.

* Sınırsız kullanım süresi 1 eğitim-öğretim yılıdır.

5. Sınıf

Soru Bankası, Defterim

6. Sınıf

Soru Bankası, Defterim

7. Sınıf

Soru Bankası, Defterim

8. Sınıf

Soru Bankası, Defterim

İvedik Organize Sanayi Matbaacılar Sitesi 1518 Sok.
Mat-Sit İş Merkezi No:2/20 Yenimahalle / ANKARA
Tel: 0 312 384 20 33 - 0 505 925 57 81
www.editoryayinevi.com | bilgi@editoryayinevi.com

Nasıl Sipariş Edebilirim?

Kitapçınızdan talep edebilir veya 0 505 099 24 84 telefon hattından bilgi alabilirsiniz.

9 786052 806197